

Fremsat den 26. marts 2014 af ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold (Manu Sareen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om børns forsørgelse

(Regelforenklinger og effektiviseringer på børnebidragsområdet)

§ 1

I lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1044 af 29. oktober 2009, som ændret ved § 18 i lov nr. 647 af 12. juni 2013, § 4 i lov nr. 652 af 12. juni 2013 og § 4 i lov nr. 1313 af 27. november 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 13, stk. 1, 1. pkt., og § 17 ændres »tarv« til: »bedste«.
2. § 14, stk. 1, 1. og 2. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:
»Bidraget fastsættes under hensyn til barnets bedste og udgør normalbidraget, jf. § 14 i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. dog 2-4. pkt. Bidraget kan fastsættes højere end normalbidraget under hensyn til indkomstforholdene hos den forælder, som efter § 13, stk. 2, skal betale bidrag til barnet. Bor barnet i et land, hvor leveomkostningerne er væsentligt lavere end i Danmark, kan bidraget undtagelsesvist fastsættes lavere end normalbidraget.«
3. I § 14, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:
»Bidraget fastsættes efter stk. 1 og under hensyn til barnets indkomstforhold.«
4. I § 14, stk. 4, 1. pkt., udgår », medmindre andet bestemmes«.
5. I § 15, stk. 1, ændres »dåb, konfirmation,« til: »konfirmation eller, hvis barnet ikke skal konfirmeres, ved at barnet når konfirmationsalderen, ved barnets«.
6. I § 15 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:
»Stk. 2. Ansøgning om fastsættelse af bidrag efter stk. 1 i anledning af omkostninger ved barnets konfirmation kan

tidligst indgives til statsforvaltningen 3 måneder før og senest 1 dag før dagen for barnets konfirmation. Ansøgning om fastsættelse af bidrag efter stk. 1 i anledning af omkostninger ved, at barnet når konfirmationsalderen, kan indgives fra den dag, hvor barnet fylder 13 år, til den dag, hvor barnet fylder 15 år.

Stk. 3. Statsforvaltningen afviser en ansøgning som nævnt i stk. 2, hvis ansøgningen indgives på andre tidspunkter end efter stk. 2.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

7. I § 15, stk. 2, der bliver stk. 4, ændres »i henhold til stk. 1« til: »efter stk. 1 i anledning af omkostninger ved barnets sygdom og begravelse eller i anden særlig anledning«.

8. I § 19, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »ved fødslen og«:
»ved barnets navngivning, herunder ved dåb, og til«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2014.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse på ansøgninger om bidrag efter §§ 14, 15 og 19 i lov om børns forsørgelse, som er indgivet til statsforvaltningen inden lovens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

- 1. Indledning og baggrund**
 - 1.1. Indledning
 - 1.2. Lovforslagets baggrund
- 2. Lovforslagets formål**
- 3. Lovforslagets indhold**
 - 3.1. Bidragsbetalerens indkomstforhold
 - 3.1.1. Betydningen af bidragsmodtagerens økonomiske forhold
 - 3.1.1.1. Gældende ret
 - 3.1.1.2. Ministeriets overvejelser
 - 3.1.1.3. Den foreslåede ordning
 - 3.1.2. Bidragsbetalerens erhvervsevne
 - 3.1.2.1. Gældende ret
 - 3.1.2.2. Ministeriets overvejelser
 - 3.1.2.3. Den foreslåede ordning
 - 3.2. Normalbidraget som minimumsbidrag
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Ministeriets overvejelser
 - 3.2.3. Den foreslåede ordning
 - 3.3. Månedsvis betaling
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Ministeriets overvejelser
 - 3.3.3. Den foreslåede ordning
 - 3.4. Dåbs- og navngivningsbidrag
 - 3.4.1. Gældende ret
 - 3.4.2. Ministeriets overvejelser
 - 3.4.3. Den foreslåede ordning
 - 3.5. Ansøgningsfrist ved konfirmations- og beklædningsbidrag
 - 3.5.1. Gældende ret
 - 3.5.2. Ministeriets overvejelser
 - 3.5.3. Den foreslåede ordning
- 4. Ligestillingsmæssige konsekvenser**
- 5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige**
- 6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.**
- 7. Miljømæssige konsekvenser**
- 8. Administrative konsekvenser for borgerne**
- 9. Forholdet til EU-retten**
- 10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.**
- 11. Sammenfattende skema**

1. Indledning og baggrund

1.1. Indledning

Lovforslaget er et led i udmøntningen af aftalen af 9. november 2012 om en ny struktur for statsforvaltningerne, som den tidligere regering (Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti), Enhedslisten og Liberal Alliance i forbindelse med aftalen om finansloven for 2013 har indgået med henblik på en samlet og holdbar løsning for statsforvaltningerne, der pr. 1. juli 2013 er lagt sammen til én samlet myndighed.

Med dette lovforslag foreslås det, at behandlingen af sager om løbende børnebidrag og uddannelsesbidrag forenkles og effektiviseres, bl.a. således at der fremover kun tages hensyn til bidragsbetalerens indkomstforhold ved vurderingen af bidragets størrelse. Derudover foreslås det, at behandlingen af sager om særlige børnebidrag forenkles og effektiviseres, bl.a. således at fristen for ansøgning om fastsættelse af konfirmations- og beklædningsbidrag skærpes og tydeliggøres.

1.2. Lovforslagets baggrund

I forbindelse med aftalen om finansloven for 2013 indgik den tidligere regering (Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti), Enhedslisten og Liberal

Alliance en aftale om en ny struktur for statsforvaltningerne. Denne aftale blev udmøntet ved lov nr. 647 af 12. juni 2013 om ændring af lov om regional statsforvaltning, lov om børns forsørgelse, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love som følge af ændret organisering af statsforvaltningerne (Ændret organisering af statsforvaltningerne, regelforenklinger og omkostningsdækkende egenbetaling på det familieretlige område m.v.). Udover sammenlægning af statsforvaltningerne til én myndighed indeholder loven også forskellige regelforenklinger på det familieretlige område.

Ifølge aftalen mellem den tidligere regering (Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti), Enhedslisten og Liberal Alliance skal der udover de allerede vedtagne regelforenklinger m.v. gennemføres yderligere regelforenklinger og effektiviseringer inden for en ramme på 7 mio. kr. årligt på statsforvaltningens forskellige faglige områder. På de faglige områder, hvor Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold er hvervgiver for statsforvaltningen, skal der gennemføres regelforenklinger og effektiviseringer for ca. 5 mio. kr. årligt.

Med dette lovforslag foreslås yderligere regelforenklinger og effektiviseringer på det familieretlige område (børnebidragsområdet). De foreslåede ændringer vil kunne skabe øget gennemsigtighed og mindre bureaukrati for forældre i relation til forsørgelsen af deres børn. Samtidig vil sagsbehandlingen på børnebidragsområdet blive forenklet.

2. Lovforslagets formål

Den tidligere regering (Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti), Enhedslisten og Liberal Alliance har aftalt, at der skal gennemføres følgende regelforenklinger og effektiviseringer på børnebidragsområdet, der skal ske ved ændringer af lov om børns forsørgelse og tilhørende administrative forskrifter:

- At der ved afgørelser om børnebidrag fremover kun tages hensyn til barnets bedste og til bidragsbetalerens indkomstforhold, og at bidragsmodtagerens og barnets indkomst således ikke længere har betydning, og således at der ikke længere skal tages hensyn til bidragsbetalerens erhvervsevne. Dette svarer til den praksis, der i dag er i langt størstedelen af sagerne, men som ikke afspejles i den nugældende lovbestemmelse.
- At der fremover ikke vil kunne fastsættes lavere bidrag end normalbidraget til børn, der bor eller opholder sig i Danmark. I 2014 udgør normalbidraget 1.270 kr. om måneden.
- At antallet af bidragstrin i de årlige vejledende retningslinjer for fastsættelse af børnebidrag reduceres ved at afskaffe muligheden for at fastsætte normalbidraget + 25 % og + 50 %. Bidragets størrelse vil fremover kunne fastsættes til normalbidraget, normalbidraget + 100 %, normalbidraget + 200 %, normalbidraget + 300 % (og i sjældne tilfælde + 400 %, som efter praksis er maksimum).

- At afskaffe muligheden for at fravige reglen i lovens § 14, stk. 4, 1. pkt., om, at et løbende børnebidrag og uddannelsesbidrag forfalder månedsvist.
- At ansøgningsfristen ved ansøgning om børnebidrag forkortes fra 6 til 2 måneder, og at praksis om fradrag i børnebidraget for udgifter til barnets forsørgelse ændres sådan, at der fremover ved fastsættelse af et løbende børnebidrag kun kan gives fradrag for uopsættelige faste udgifter til barnets institution (daginstitution og evt. privatskole), som er betalt af bidragsbetaleren.
- At der fremover ikke kan fastsættes forhøjet konfirmations- og beklædningsbidrag, og at bidragets størrelse således altid er tre gange normalbidragets grundbeløb (svarende til 3.372 kr. i 2014).
- At ansøgningsfristen i relation til konfirmations- og beklædningsbidrag skærpes således, at ansøgning om konfirmationsbidrag tidligst kan indgives 3 måneder før og senest 1 dag før konfirmationen. Ansøgning om fastsættelse af beklædningsbidrag kan indgives fra og med dagen, hvor barnet fylder 13 år, til og med dagen, hvor barnet fylder 15 år.
- At behandlingen af sager om navngivningsbidrag, herunder ved dåb, forenkles ved at flytte navngivningsbidrag til lovens § 19, således at navngivningsbidrag fremover behandles på samme måde som fødselsbidrag og bidrag til morens underhold i 2 måneder før og en måned efter fødslen (barselsbidrag).

Dette lovforslag indeholder alene de forslag, der kræver lovændringer for at kunne gennemføres. De øvrige forslag gennemføres ved ændringer af de administrative forskrifter på børnebidragsområdet.

3. Lovforslagets indhold

3.1. Bidragsbetalerens indkomstforhold

3.1.1. Betydningen af bidragsmodtagerens økonomiske forhold

3.1.1.1. Gældende ret

Det fremgår af §§ 13 og 14 i lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1044 af 29. oktober 2009 med senere ændringer, at forældre har pligt til at forsørge deres børn. Hvis en forælder ikke opfylder sin forsørgelsespligt, kan statsforvaltningen efter ansøgning pålægge forælderen at betale bidrag til barnet. Forsørgelsespligten ophører ved barnets fyldte 18. år, dog kan der pålægges bidrag til undervisning eller uddannelse (uddannelsesbidrag) indtil barnets fyldte 24. år.

Ved afgørelsen om bidragets størrelse skal der efter lovens § 14, stk. 1, tages hensyn til barnets tarv og forældrenes økonomiske kår, herunder deres erhvervsevne. Efter praksis lægges der som hovedregel kun vægt på bidragsbetalerens indkomstforhold og i sjældne tilfælde bidragsbetalerens øvrige økonomiske forhold, herunder eventuel formue og afkast af denne.

Hvis bidragsbetaleren har en lav indkomst eller en mellemindkomst, fastsættes bidraget som udgangspunkt til normalbidraget, som i 2014 udgør 1.270 kr. om måneden. Normalbidraget består af et grundbeløb og et tillæg, der i 2014 er på henholdsvis 1.124 kr. og 146 kr. Det fremgår af § 14, jf. § 4, stk. 3 og 5, og § 25 a, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, at størrelsen af normalbidraget reguleres hvert år den 1. januar med satsreguleringsprocenten. Det regulerede normalbidrag offentliggøres hvert år af Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold.

Har bidragsbetaleren gode økonomiske forhold, kan der efter en konkret vurdering fastsættes et højere bidrag. Anke-

Normalbidraget med tillæg af	1 barn ca. kr.	2 børn ca. kr.	3 børn ca. kr.	4 børn ca. kr.	5 børn ca. kr.
25 %	410.000	430.000	470.000	530.000	600.000
50 %	430.000	470.000	530.000	600.000	690.000
100 %	470.000	530.000	600.000	690.000	810.000
200 %	600.000	800.000	900.000	1,0 mio.	1,1 mio.
300 %	1,2 mio.	1,4 mio.	1,7 mio.	1,9 mio.	2,0 mio.

3.1.1.2. Ministeriets overvejelser

Lov om børns forsørgelse indeholder ikke regler for, hvordan statsforvaltningen skal behandle sager om børnebidrag, men de materielle regler i loven fastlægger bl.a. overordnet, hvilke oplysninger statsforvaltningen skal indhente, inden en bidrags sag kan afgøres.

Hvis der i en sag om børnebidrag kun er søgt om fastsættelse af normalbidraget, er det normalt ikke nødvendigt at undersøge forældrenes økonomiske forhold. Protesterer bidragsbetaleren mod en fastsættelse af bidrag under henvisning til både sine og den anden forælders økonomiske forhold – normalt at bidragsbetaleren selv ikke har nogen særlig stor indkomst, og at bidragsmodtageren har en høj indkomst – skal statsforvaltningen dog undersøge begge forældres økonomiske forhold. Det samme gælder i de sager, hvor der søges om fastsættelse af højere bidrag end normalbidraget.

Statsforvaltningen er således efter lovens § 14, stk. 1, forpligtet til i mange sager at foretage en undersøgelse – ikke kun af bidragsbetalerens, men også af bidragsmodtagerens økonomiske forhold, selvom der i praksis som altovervejende hovedregel kun lægges afgørende vægt på bidragsbetalerens økonomiske forhold (bidragsbetalerens indkomst) ved afgørelsen.

Loven nødvendiggør dermed, at statsforvaltningen i mange sager skal foretage en tidskrævende og ofte unødigt undersøgelse af bidragsmodtagerens økonomiske forhold. Selvom der normalt ikke foretages parthøring over disse oplysninger, kan bidragsbetaleren dog ved en anmodning om aktindsigt i oplysningerne nødvendiggøre, at statsforvaltningen

styrelsen, Familieretsafdelingen, har i en længere årrække – i skemaform – fastsat vejledende retningslinjer for fastsættelse af normalbidraget + 25 %, +50 %, + 100 %, + 200 % og + 300 %. Størrelsen af procenttillægget afhænger af bidragsbetalerens indtægtsniveau. Efter praksis er der også mulighed for at fastsætte normalbidraget + 400 %, men da dette sjældent sker, er der ikke fastsat vejledende retningslinjer herfor.

De vejledende retningslinjer, der gælder for 2014 er:

foretager tidskrævende og ofte unødige sagsskridt, som kræver ressourcer og medfører, at sagsbehandlingstiden forlænges.

3.1.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at lovens § 14, stk. 1, ændres således, at der fremover ved fastsættelse af et børnebidrag kun tages hensyn til barnets bedste og til bidragsbetalerens indkomstforhold. Bidragsmodtagerens indkomst vil således ikke længere have betydning for vurderingen af bidragets størrelse.

Forslaget vil medføre, at statsforvaltningen fremover ikke vil være forpligtet til at undersøge bidragsmodtagerens økonomiske forhold. Herved kan statsforvaltningen fremover undgå de mange tidskrævende og ofte unødige sagsskridt i form af indhentelse af oplysninger om bidragsmodtagerens økonomiske forhold.

Forslaget vil formentlig ikke medføre et fald i antallet af ansøgninger om fastsættelse af børnebidrag. På længere sigt kan forslaget tydeliggøre af bidragspraksis dog muligvis medføre, at flere forældre bliver enige om betalingen af børnebidrag, og at de indgår aftaler herom i stedet for at sende en ansøgning til statsforvaltningen.

Det foreslås, at ovenstående forslag får tilsvarende betydning ved sager om bidrag til undervisning eller uddannelse (uddannelsesbidrag).

Det bemærkes, at forslagene også vil medføre, at den gældende praksis om, at barnets indkomst kan have betydning ved vurderingen af et børnebidrags størrelse, vil bortfalde, da det foreslås, at det fremover kun vil være barnets bedste

og bidragsbetalerens indkomstforhold, der har betydning for børnebidragets størrelse.

Da barnets indkomst fortsat skal kunne have betydning ved vurderingen af størrelsen af et uddannelsesbidrag, foreslås, at det kommer til at fremgå af loven, at barnets indkomstforhold har betydning ved fastsættelse af uddannelsesbidrag. Samtidig foreslås det, at der i den nugældende bestemmelse i lovens § 14, stk. 3, henvises til § 14, stk. 1. Herved præciseres det, at der ved vurderingen af størrelsen af et uddannelsesbidrag tages hensyn til barnets bedste samt bidragsbetalerens og barnets indkomstforhold.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 og 3, og bemærkningerne dertil.

3.1.2. Bidragsbetalerens erhvervsevne

3.1.2.1. Gældende ret

Det fremgår af lovens § 14, stk. 1, at der ved vurderingen af størrelsen af et børnebidrag bl.a. skal tages hensyn til forældrenes økonomiske kår, herunder deres erhvervsevne. Efter praksis lægges der som hovedregel kun vægt på bidragsbetalerens indkomstforhold og i sjældne tilfælde bidragsbetalerens øvrige økonomiske forhold, herunder eventuel formue og afkast af denne. Der lægges normalt ikke nogen særlig vægt på bidragsbetalerens erhvervsevne.

3.1.2.2. Ministeriets overvejelser

Tidligere er der efter praksis stillet store krav til bidragsbetaleren i relation til udnyttelse af erhvervsevnen. Denne praksis er over årene blødt op således, at myndighederne i dag ikke stiller særlige krav til begrundelsen for et jobskifte, der medfører et lavere indkomstniveau end hidtil. Hvis forælder, der betaler bidrag, f.eks. i dag op siger et vellønnet job, og forælderen har fået et andet job, eller forælderen f.eks. er tilmeldt arbejdsformidlingen med henblik på at få et nyt job, vil dette være tilstrækkeligt til opfyldelse af forælderenes erhvervsevne. Bidraget vil således blive fastsat ud fra forælderenes aktuelle indkomstniveau.

Lov om børns forsørgelse indeholder ikke regler for, hvordan statsforvaltningen skal behandle sager om børnebidrag, men de materielle regler i loven fastlægger bl.a. overordnet, hvilke oplysninger statsforvaltningen skal indhente, inden den kan afgøre en bidragssag, ligesom loven fastlægger, hvilke elementer der indgår i vurderingen af sagen.

Uanset den oven for beskrevne praksis medfører lovens ordlyd, at der – hvis bidragsmodtageren anfægter bidragsbetalerens udnyttelse af erhvervsevnen – i afgørelsen skal være en begrundelse i relation til erhvervsevnen.

I nogle tilfælde kan det således være nødvendigt at indhente særskilte oplysninger i relation til bidragsbetalerens erhvervsevne, ligesom det kan være nødvendigt at partshøre over disse oplysninger.

3.1.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås som nævnt under punkt 3.1.1.3., at lovens § 14, stk. 1 ændres sådan, at der fremover ved fastsættelse af børnebidrag kun tages hensyn til barnets bedste og til bidragsbetalerens indkomstforhold. Dette vil samtidig medføre, at der ikke længere skal tages hensyn til bidragsbetalerens erhvervsevne.

Forslaget vil medføre, at statsforvaltningen fremover ikke vil være forpligtet til særskilt at undersøge bidragsbetalerens erhvervsevne og begrunde spørgsmålet herom i afgørelsen.

Det foreslås, at ovenstående forslag får tilsvarende betydning ved sager om uddannelsesbidrag.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

3.2. Normalbidraget som minimumsbidrag

3.2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 14, stk. 1, i lov om børns forsørgelse, at et børnebidrag som udgangspunkt fastsættes til normalbidraget. I 2014 udgør normalbidraget 1.270 kr. om måneden.

I nogle sager opstår der spørgsmål om, hvorvidt bidraget skal fastsættes lavere end normalbidraget. Det drejer sig først og fremmest om sager, hvor bidragsbetaleren har en meget lav indkomst, og hvor bidragsmodtageren samtidig har en meget høj indkomst. Derudover drejer det sig om sager, hvor barnet bor i et land, hvor leveomkostningerne er væsentligt lavere end i Danmark.

I sager om børnebidrag, hvor der protesteres mod fastsættelse af bidrag under henvisning til stor forskel mellem forældrenes indkomst, kan der efter gældende praksis fastsættes et lavere bidrag end normalbidraget. Betingelserne herfor er, at bidragsbetalerens økonomiske forhold er så dårlige, at det er urealistisk, at vedkommende kan betale bidrag, og at bidragsmodtagerens økonomiske forhold samtidig er så gode, at der reelt ikke eksisterer noget behov for bidrag.

Hvis et barn bor i udlandet, og leveomkostningerne i det pågældende land er væsentligt lavere end i Danmark, kan der ligeledes efter praksis fastsættes et lavere bidrag end normalbidraget.

3.2.2. Ministeriets overvejelser

Der er ikke kendskab til sager, hvor bidraget er fastsat lavere end normalbidraget på grund af stor forskel mellem forældrenes indkomst. På grund af lovens § 14, stk. 1, 2. pkt. om, at bidraget i almindelighed fastsættes til normalbidraget, er statsforvaltningen dog forpligtet til at undersøge forældrenes indkomst, hvis dette påberåbes under behandlingen af sagen. Loven giver således mulighed for, at bidragets størrelse også kan fastsættes lavere end normalbidraget.

I sager om bidrag til et barn, der bor i et land, hvor leveomkostningerne er væsentligt lavere end i Danmark, er statsforvaltningen forpligtet til at foretage en nærmere undersøgelse af disse forhold. Undersøgelsen foretages som udgangspunkt ved, at statsforvaltningen via Danmarks Statistiks og Verdensbankens hjemmesider, indhenter oplysninger om leveomkostningsniveauet i Danmark og det pågældende land. Leveomkostningsniveauet belyses ved oplysninger om købekraftspariteten sammenholdt med oplysninger om bruttonationalproduktet. Undtagelsesvist kan det også være nødvendigt at bede den danske ambassade i det pågældende land om via landets myndigheder at indhente oplysninger om leveomkostningsniveauet, herunder om prisniveau og om betaling for læge/hospital, sygeforsikring, skole, daginstitution m.v. Derudover kan det være nødvendigt at indhente oplysninger om leveomkostningsniveauet fra parterne selv.

3.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at et løbende børnebidrag fremover fastsættes til normalbidraget.

Forslaget vil medføre, at statsforvaltningen fremover vil kunne undgå unødige sagsskridt i form af indhentelse af oplysninger om forældrenes indkomst i sager, hvor der protesteres mod fastsættelse af bidrag under henvisning til stor forskel mellem forældrenes indkomst.

Det foreslås samtidig, at et børnebidrag på samme måde som i dag også fremover vil kunne fastsættes højere end normalbidraget, når den forælder, der skal betale bidraget, har gode indkomstforhold.

Da det forsat skal være muligt at tage hensyn til, at barnet bor i et land, hvor leveomkostningerne er væsentligt lavere end i Danmark, og hvor bidraget af den grund undtagelsesvist kan fastsættes lavere end normalbidraget, foreslås det, at det kommer til at fremgå af lovens § 14, stk. 1, at et børnebidrag undtagelsesvist kan fastsættes lavere end normalbidraget, hvis barnet bor i et land, hvor leveomkostningerne er væsentligt lavere end i Danmark.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

3.3. Månedsvise betalinger

3.3.1. Gældende ret

Det fremgår af § 14, stk. 4, 1. pkt., i lov om børns forsørgelse, at et børnebidrag (og uddannelsesbidrag) betales månedsvis forud, medmindre andet bestemmes. Efter praksis fastsættes et bidrag således med månedsvise forfald.

3.3.2. Ministeriets overvejelser

Et børnebidrag (og uddannelsesbidrag) forfalder som nævnt i punkt 3.3.1. som udgangspunkt månedsvise forud. Hvis en eller begge parter anmoder om et andet forfaldsinterval, skal

der gives en nærmere begrundelse herfor. Har ansøgeren ikke begrundet sit ønske, kan det være nødvendigt, at statsforvaltningen beder ansøgeren herom. Afhængig af omstændighederne i sagen kan det være nødvendigt at partshøre den anden part over oplysningerne i sagen, herunder ansøgerens begrundelse for, hvorfor det almindelige forfaldsinterval skal fraviges.

Ministeriet har ikke kendskab til sager om børnebidrag, hvor der efter de nugældende regler er truffet afgørelse om et andet forfaldsinterval end månedsvise. Den gældende regel kan derfor med fordel afskaffes således, at der fremover ikke skal tages stilling til dette spørgsmål i forbindelse med sager om børnebidrag.

3.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at muligheden for at fravige månedsvise betalinger afskaffes. Dette vil medføre, at børnebidrag (og uddannelsesbidrag) fremover altid forfalder til betaling månedsvise forud. Herved forenkles reglerne, og statsforvaltningen vil fremover ikke skulle tage stilling til dette spørgsmål i sager om børnebidrag.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne dertil.

3.4. Dåbs- og navngivningsbidrag

3.4.1. Gældende ret

Efter § 15 i lov om børns forsørgelse kan statsforvaltningen efter ansøgning bl.a. pålægge en forælder at betale dåbsbidrag. Bidrag kan også fastsættes i anden særlig anledning, f.eks. i forbindelse med barnets navngivning, hvis barnet ikke skal døbes (navngivningsbidrag). Et dåbs- eller navngivningsbidrag fastsættes som udgangspunkt til normalbidragets grundbeløb, som i 2014 udgør 1.124 kr. Fastsættelse af dåbs- eller navngivningsbidrag sker normalt i forbindelse med barnets fødsel, men hvis barnet ikke er blevet døbt, og barnet skal konfirmeres, kan der i forbindelse med konfirmation også være tale om fastsættelse af et dåbsbidrag.

Det fremgår bl.a. af lovens § 19, at statsforvaltningen efter ansøgning kan pålægge faderen eller medmoderen at betale bidrag til udgifterne ved fødslen (fødselsbidrag) og til moderens underhold i 2 måneder før og 1 måned efter fødslen (barselsbidrag). Sager om bidrag efter § 19 behandles i forbindelse med barnets fødsel, hvor der også kan være en eventuel sag om faderskab eller medmoderskab. Bidrag efter § 19 fastsættes kun, hvis de tidsmæssige betingelser for at fastsætte løbende børnebidrag fra fødslen er opfyldt, jf. § 11 i bekendtgørelse nr. 741 af 21. juni 2013 om børne- og ægtefællebidrag (bidragsbekendtgørelsen).

Et løbende børnebidrag fastsættes normalt fra barnets fødsel, hvis ansøgningen er indgivet til statsforvaltningen inden 6 måneder efter fødslen, jf. § 4 i bidragsbekendtgørelsen. Er 6-måneders fristen overskredet, fastsættes et løbende børnebidrag dog alligevel fra fødslen, hvis ansøgningen indgives

til statsforvaltningen inden 2 måneder efter faderskabssagens afslutning. Er faderskabssagen afsluttet mere end 2 år efter fødslen, fastsættes bidraget dog først fra faderskabssagens afslutning, jf. § 5 i bidragsbekendtgørelsen. Er fristerne i §§ 4 og 5 i bidragsbekendtgørelsen overskredet, fastsættes bidraget fra det tidspunkt, hvor statsforvaltningen modtog ansøgningen om bidrag, jf. § 9 i bidragsbekendtgørelsen.

3.4.2. Ministeriets overvejelser

Når statsforvaltningen behandler en sag om dåbs- eller navngivningsbidrag, sker dette normalt i forbindelse med en sag om fastsættelse af det almindelige løbende børnebidrag.

Dette medfører, at statsforvaltningen ved behandlingen af sagen ofte skal tage stilling til tre former for børnebidrag: 1) Det almindelige løbende børnebidrag, 2) dåbs- eller navngivningsbidrag og 3) fødselsbidrag og bidrag til morens underhold i 2 måneder før og 1 måned efter fødslen (barselsbidrag). Statsforvaltningens stillingtagen til de tre former for bidrag sker efter tre forskellige regelsæt i lov om børns forsørgelse og de tilhørende administrative forskrifter.

Dåbs- eller navngivningsbidrag, fødselsbidrag og barselsbidrag fastsættes og betales i relation til en enkeltstående begivenhed – dåben/navngivning og barnets fødsel. Det forekommer ikke hensigtsmæssigt, at disse former for bidrag skal behandles forskelligt efter to regelsæt.

3.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at dåbs- og navngivningsbidrag flyttes til lovens § 19, der omhandler fødselsbidrag og barselsbidrag.

Forslaget vil medføre en forenkling af sagsbehandlingen i sager om dåbs- eller navngivningsbidrag, da disse sager fremover skal behandles på samme måde som fødselsbidrag og barselsbidrag efter lovens § 19. Der vil således fremover kun kunne fastsættes dåbs- og navngivningsbidrag i forbindelse med barnets fødsel, og vurderingen heraf vil skulle foretages efter det samme regelsæt, som gælder for fødsels- og barselsbidrag.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5 og 8, og bemærkningerne dertil.

3.5. Ansøgningsfrist ved konfirmations- og beklædningsbidrag

3.5.1. Gældende ret

Efter § 15 i lov om børns forsørgelse kan statsforvaltningen efter ansøgning bl.a. pålægge en forælder at betale konfirmationsbidrag. Skal barnet ikke konfirmeres, kan der fastsættes et bidrag i anledning af omkostninger ved, at barnet opnår konfirmationsalderen (beklædningsbidrag).

Ansøgning om konfirmations- og beklædningsbidrag skal fremsættes for statsforvaltningen inden 3 måneder efter udgiftens afholdelse (konfirmationstidspunktet), medmindre

der godtgøres at foreligge rimelig grund for overskridelse af fristen.

3.5.2. Ministeriets overvejelser

Spørgsmål om fastsættelse af konfirmations- eller beklædningsbidrag opstår normalt i forbindelse med, at barnet når konfirmationsalderen (13-15 år). Inden for visse andre trosretninger end den evangelisk-lutherske kan konfirmation ske tidligere, og barnet kan blive konfirmeret flere gange. Uanset dette vil der dog kun kunne fastsættes konfirmations- eller beklædningsbidrag én gang.

Da § 15 i lov om børns forsørgelse kun indeholder en frist for, hvornår en ansøgning om disse bidrag senest skal indgives til statsforvaltningen, bliver ansøgninger om sådanne bidrag i nogle tilfælde indgivet lang tid før begivenheden. Hertil kommer, at ansøgning om konfirmations- og beklædningsbidrag kan indgives op til tre måneder efter udgiftens afholdelse. Især sidstnævnte mulighed kan have stor betydning for en forælder, der har indrettet sig på en mundtlig aftale om betaling til f.eks. konfirmationsfesten, men som efter festen får meddelelse fra statsforvaltningen om, at der er søgt om konfirmationsbidrag, og hvor aftalen med den anden forælder ikke kan dokumenteres.

Det forekommer ikke hensigtsmæssigt, at en ansøgning om konfirmationsbidrag kan indgives lang tid før begivenheden, ligesom det heller ikke forekommer hensigtsmæssigt, at en ansøgning kan indgives efter begivenheden.

Et beklædningsbidrag er ikke på samme måde som et konfirmationsbidrag knyttet til en bestemt begivenhed som en konfirmation. I nogle situationer holdes der en fest for barnet, men dette er ikke en betingelse for fastsættelse af beklædningsbidrag. Et sådant bidrag kan fastsættes, fordi barnet har nået konfirmationsalderen og ikke skal konfirmeres.

3.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at ansøgningsfristen ved konfirmationsbidrag skærpes og tydeliggøres sådan, at en ansøgning om konfirmationsbidrag fremover tidligst kan indgives 3 måneder før konfirmationen og senest 1 dag før dagen for konfirmationen.

I relation til beklædningsbidrag foreslås det, at ansøgningen kun kan indgives fra den dag, hvor barnet fylder 13 år, til den dag, hvor barnet fylder 15 år. Ansøgningen vil således kunne indgives på dagene for de to fødselsdage og i perioden derimellem.

Hvis en ansøgning om konfirmations- eller beklædningsbidrag ikke indgives inden for de nævnte tidsrum, afviser statsforvaltningen ansøgningen.

Forslaget vil medføre, at statsforvaltningen fortsat vil skulle tage stilling til, om ansøgningsfristen er overskredet. Statsforvaltningen vil dog ikke længere skulle tage stilling til,

hvorfor fristen er overskredet, og om der foreligger en rimelig grund hertil.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5-7, og bemærkningerne dertil.

4. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Lovforslaget vil have betydning for forældre, der har ophævet samlivet, eller som aldrig har boet sammen, og hvor der kan være spørgsmål om betaling af almindeligt løbende børnebidrag (og uddannelsesbidrag) eller om betaling af dåbs- eller navngivningsbidrag samt konfirmationsbidrag og bidrag i anledning af, at barnet når konfirmationsalderen, men ikke skal konfirmeres (beklædningsbidrag).

Når forældre i dag ophæver samlivet, er det erfaringen, at en stor del af disse familier indretter sig sådan, at barnet får bopæl hos moren. Det vil derfor ofte være moren, der kan være berettiget til at modtage børnebidrag, herunder også særlige børnebidrag, til barnet fra den anden forælder. Der er dog også mange familier, der indretter sig sådan, at barnet opholder sig nogenlunde lige meget hos hver forælder, og at begge forældre deltager aktivt i forførelsen af barnet, hvorfor der ikke er behov for børnebidrag. Der er også familier, der indretter sig sådan, at barnet har bopæl hos den anden forælder.

På grund af disse omstændigheder må det forventes, at det i dag er flest kvinder, der modtager børnebidrag, herunder særlige børnebidrag, til et barn, og at det er flest mænd, der betaler bidrag til et barn.

Det findes ikke statistik om, hvor mange kvinder og mænd, der modtager henholdsvis betaler børnebidrag og uddannelsesbidrag, herunder særlige børnebidrag, til et barn. Der er dog statistik om, hvor mange sager om børnebidrag og uddannelsesbidrag, herunder særlige børnebidrag, som statsforvaltningen behandler. I perioden 2010-2012 behandlede statsforvaltningen henholdsvis ca. 26.200, ca. 24.900 og ca. 24.300 sager om børnebidrag og uddannelsesbidrag. I samme periode behandlede statsforvaltningen henholdsvis ca. 7.000, ca. 5.900 og ca. 5.000 ansøgninger om særlige børnebidrag. Disse tal angiver det samlede antal sager og er således ikke udtryk for, hvor mange bidrag der i givet fald er fastsat.

Bestemmelserne om bidrag i §§ 13-15 i lov om børns forførelse om det almindelige løbende børnebidrag og uddannelsesbidrag samt dåbs- og navngivningsbidrag og konfirmations- og beklædningsbidrag er efter ordlyden kønsneutrale, da der ikke skelnes mellem, om det er den ene eller den anden forælder, der er berettiget til at modtage henholdsvis forpligtet til at betale bidrag til barnet.

Bestemmelserne om bidrag i § 19 i loven om fødselsbidrag og barselsbidrag er derimod ikke kønsneutrale, da det fremgår af bestemmelsen, at det er faren eller medmoren, der kan pålægges at betale fødselsbidrag og barselsbidrag til moren.

Der er således ikke forskel på mænd og kvinders rettigheder og forpligtelser efter lovens §§ 13-15, mens det kun er mænd og medmødre, der kan pålægges at betale bidrag efter lovens § 19.

Under hensyn til den måde mange børnefamilier indretter sig på ved forældrenes samlivsophævelse, må det forventes, at lovforslaget vil få betydning for en større andel af kvinder end mænd.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslagets forenklinger og effektiviseringer vil understøtte mere smidige sagsforløb i sager om børnebidrag, herunder den fortsatte digitalisering af sagsbehandlingen på området.

Lovforslaget vil sammen med de ændringer af administrative forskrifter, som er nævnt under punkt 2, medføre en samlet besparelse hos statsforvaltningen på ca. 5 mio. kr. årligt (2014-niveau).

Forslaget om, at barnets indkomst ikke længere skal have betydning i sager om børnebidrag, vil også have betydning for sager om forskudsvis udbetaling af børnebidrag efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. Sådanne sager behandles af Udbetaling Danmark og finansieres af kommunerne. Forslaget vil medføre besparelser på sagsbehandlingen hos Udbetaling Danmark og dermed hos kommunerne med ca. 0,1 mio. kr. årligt (2014-niveau).

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for regionerne.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 17. januar 2014 til den 14. februar 2014 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Danske Advokater, Danske Familieadvokater, Dansk Socialrådgiverforening, Et barn to forældre, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Familiens Forening, Foreningen af Offentlige Chefer i Statsforvaltningen, Foreningen af Socialchefer i

Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen Far til Støtte for Børn og Forældre, KL, Kvinderådet, Landsforeningen Børn og Samvær, Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK), Mandecentret, Mødrehjælpen, Red Barnet, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigsombudsmanden i Grønland og Statsforvaltningen.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget vil sammen med de ændringer af administrative forskrifter, som er nævnt under punkt 2, medføre en samlet besparelse hos statsforvaltningen på ca. 5 mio. kr. årligt (2014-niveau). Lovforslaget vil derudover medføre en besparelse for Udbetaling Danmark og dermed for kommunerne på ca. 0,1 mio. kr. årligt (2014-niveau).	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Statsforvaltningen vil opnå mere smidige sagsforløb i sager om børnebidrag, og dette vil understøtte den fortsatte digitalisering af sagsbehandlingen på området. Sagsbehandlingen i en del af sagerne hos Udbetaling Danmark om forskudsvis udbetaling af børnebidrag bliver forenklet og effektiviseret.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 13, stk. 1, i lov om børns forsørgelse, at forældre har pligt til at forsørge deres børn. Barnet skal forsynes, opdrages og uddannes under hensyn til forældrenes livsvilkår og barnets tarv.

Ifølge lovens § 17 er aftaler om bidrag til barnet ikke til hinder for, at der træffes anden afgørelse af statsforvaltningen, såfremt aftalen skønnes åbenbart ubillig, eller når forholdene væsentligt har forandret sig, eller aftalen strider mod barnets tarv.

Som følge af den foreslåede sproglige modernisering af udtrykket barnets tarv til barnets bedste i lovens § 14, jf. neden for under bemærkningerne til § 1, nr. 2, foreslås det, at ud-

trykket barnets tarv også sprogligt moderniseres i lovens § 13, stk. 1, og § 17.

Til nr. 2

Forældre har efter §§ 13 og 14 i lov om børns forsørgelse pligt til at forsørge deres børn. Hvis en forælder ikke opfylder sin forsørgelsespligt, kan statsforvaltningen efter ansøgning pålægge forælderen at betale bidrag til barnet. Et børnebidrag fastsættes normalt som minimum til normalbidraget. I 2014 udgør normalbidraget 1.270 kr. om måneden.

Ved vurderingen af bidragets størrelse skal der efter lovens § 14, stk. 1, tages hensyn til barnets tarv og forældrenes økonomiske kår, herunder deres erhvervssevne. Efter praksis lægges der som hovedregel kun vægt på bidragsbetalerens indkomstforhold og i sjældne tilfælde bidragsbetalerens øvrige økonomiske forhold, herunder eventuel formue og afkast af denne. Der lægges normalt ikke nogen særlig vægt på bidragsbetalerens erhvervssevne.

I nogle sager opstår der spørgsmål om, hvorvidt bidraget skal fastsættes lavere end normalbidraget. Det drejer sig først og fremmest om sager, hvor bidragsbetaleren har en meget lav indkomst, og hvor bidragsmodtageren samtidig har en meget høj indkomst. Derudover drejer det sig om sager, hvor barnet bor i et land, hvor leveomkostningerne er væsentligt lavere end i Danmark.

Det fremgår af lovens § 14, stk. 1, 3. pkt., at faderens bidrag til et barn fastsættes således, at det dækker samtlige udgifter ved barnets underhold, hvis barnet er avlet ved en ved dom fastslået kønsfrihedsforbrydelse.

For yderligere beskrivelse af gældende ret henvises til de almindelige bemærkninger under punkt 3.1.1.1., 3.1.2.1. og 3.2.1.

Det foreslås, at § 14, stk. 1, 1. pkt., i lov om børns forsørgelse ændres således, at der fremover ved fastsættelse af et børnebidrag kun tages hensyn til barnets bedste og til bidragsbetalerens indkomstforhold. Forslaget vil medføre, at der ikke længere skal tages hensyn til bidragsmodtagerens indkomst, ligesom der ikke længere vil skulle foretages en vurdering af erhvervsevnen.

Selvom ordlyden af bestemmelsen i § 14, stk. 1, 1. pkt., foreslås ændret fra, at der skal tages hensyn til økonomiske kår til, at der skal tages hensyn til indkomstforhold, vil der ikke udover den hidtidige hensyntagen til erhvervsevnen ske ændringer af praksis ved vurderingen af bidragsbetalerens økonomiske forhold. Der vil således fortsat efter praksis i særlige situationer kunne tages hensyn til bidragsbetalerens formueforhold som en del af bidragsbetalerens indkomstforhold, herunder indtægter eller manglende indtægter af formue.

Endvidere foreslås det, at § 14, stk. 1, 2. pkt., i lov om børns forsørgelse ændres således, at et løbende børnebidrag fremover fastsættes til normalbidraget. Forslaget vil medføre, at der fremover ikke vil skulle indhentes oplysninger om forældrenes indkomst i sager, hvor der protesteres mod fastsættelse af bidrag under henvisning til stor forskel mellem forældrenes indkomst. Det foreslås samtidig, at et børnebidrag på samme måde som i dag også fremover vil kunne fastsættes højere end normalbidraget, når den forælder, der skal betale bidraget, har gode indkomstforhold.

Da det forsat skal være muligt at tage hensyn til, at barnet bor i et land, hvor leveomkostningerne er væsentligt lavere end i Danmark, og hvor bidraget af den grund undtagelsesvist kan fastsætte lavere end normalbidraget, foreslås det, at der indsættes en bestemmelse i lovens § 14, stk. 1, om, at et børnebidrag undtagelsesvist kan fastsættes lavere end normalbidraget, hvis barnet bor i et land, hvor leveomkostningerne er væsentligt lavere end i Danmark.

Det foreslås endvidere, at det præciseres i lovens § 14, stk. 1, at det gældende 3. pkt., der bliver 4. pkt., om bidrag til et barn, der er avlet ved en ved dom fastslået kønsforbrydelse,

også er en undtagelse til den foreslåede hovedregel om, at børnebidrag fremover fastsættes til normalbidraget.

Det bemærkes, at forslagene også vil medføre, at den gældende praksis om, at barnets indkomst kan have betydning ved vurderingen af et børnebidrags størrelse, vil bortfalde, da det foreslås, at det fremover kun vil være barnets bedste og bidragsbetalerens indkomstforhold, der har betydning for børnebidragets størrelse.

Den foreslåede ændring i bestemmelsen af udtrykket barnets tarv til barnets bedste er alene en sproglig modernisering. Ændringen har således ikke indholdsmæssig betydning, og der tilsigtes ikke materielle ændringer i anvendelsen af bestemmelsen.

Der henvises til de almindelige bemærkninger under punkt 3.1. og 3.2.

Til nr. 3

Det fremgår af § 14, stk. 2, i lov om børns forsørgelse, at forældres forsørgelsespligt over for deres barn ophører ved barnets fyldte 18. år. Efter lovens § 14, stk. 3, kan der dog pålægges bidrag til undervisning eller uddannelse (uddannelsesbidrag) indtil barnets fyldte 24. år. Lovens § 14, stk. 1, om fastsættelse af børnebidrag til et barn under 18 år finder også anvendelse ved fastsættelse af uddannelsesbidrag efter lovens § 14, stk. 3. Lovens § 14, stk. 1, er nærmere beskrevet oven for under bemærkningerne til § 1, nr. 2.

Da det i § 1, nr. 2, foreslås, at barnets indkomst fremover ikke skal have betydning ved fastsættelse af børnebidrag, og da barnets indkomst fortsat skal kunne have betydning ved vurderingen af størrelsen af et uddannelsesbidrag, foreslås det, at det indsættes i lovens § 14, stk. 3, at barnets indkomstforhold har betydning ved fastsættelse af uddannelsesbidrag. Samtidig foreslås det, at der i § 14, stk. 3, indsættes en henvisning til § 14, stk. 1. Derved præciseres det, at størrelsen af et uddannelsesbidrag fastsættes under hensyn til barnets bedste samt bidragsbetalerens og barnets indkomstforhold, og at bidraget undtagelsesvist kan fastsættes lavere end normalbidragets grundbeløb, hvis barnet bor i et land, hvor leveomkostningerne er væsentligt lavere end i Danmark, jf. lovforslagets § 1, nr. 2 og bemærkningerne dertil. Den gældende bestemmelse i lovens § 14, stk. 1, 3. pkt., der bliver 4. pkt., om bidrag til et barn, der er avlet ved en ved dom fastslået kønsforbrydelse, vil som hidtil også finde anvendelse ved fastsættelse af uddannelsesbidrag.

Det bemærkes, at det fremgår af forarbejderne til § 2 i lov nr. 966 af 20. december 1999 om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, lov om børns retsstilling, lov om påligningen af indkomstskat til staten og lov om en børnefamilieydelse (Større privat ansvar for forsørgelse, målretning af særligt børnetilskud og forhøjelse af grænse for modregning i børnefamilieydelsen), at størrelsen af et uddannelsesbidrag beregnes på grundlag af normalbidragets grundbeløb, jf. lovforslaget til loven fremsat den 7. oktober 1999 (L 5/1999). Selvom det foreslås, at

der i § 14, stk. 3, i lov om børns forsørgelse indsættes en henvisning til lovens § 14, stk. 1, medfører dette ingen ændringer i relation til størrelsen af et uddannelsesbidrag. Dette vil således også fremover blive beregnet på grundlag af normalbidragets grundbeløb.

Der henvises til de almindelige bemærkninger under punkt 3.1. og 3.2.

Til nr. 4

Det fremgår af § 14, stk. 4, 1. pkt., i lov om børns forsørgelse, at et børnebidrag (og uddannelsesbidrag) betales månedsvis forud, medmindre andet bestemmes. Efter praksis fastsættes et bidrag således med månedsvis forfald.

Det foreslås, at § 14, stk. 4, 1. pkt., i lov om børns forsørgelse ændres således, at muligheden for at fravige månedsvis betaling afskaffes. Dette vil medføre, at børnebidrag (og uddannelsesbidrag) fremover altid forfalder til betaling månedsvis forud, og at forfaldsintervallet således f.eks. ikke længere kan fastsættes halvårsvis. Herved forenkles reglerne, og statsforvaltningen vil fremover ikke skulle tage stilling til dette spørgsmål i sager om børnebidrag (og uddannelsesbidrag).

Der henvises til de almindelige bemærkninger under punkt 3.3.

Til nr. 5

Efter § 15 i lov om børns forsørgelse kan statsforvaltningen efter ansøgning bl.a. pålægge en forælder at betale dåbsbidrag. Bidrag kan også fastsættes i anden særlig anledning, f.eks. i forbindelse med barnets navngivning, hvis barnet ikke skal døbes (navngivningsbidrag). Et dåbs- eller navngivningsbidrag fastsættes som udgangspunkt til normalbidragets grundbeløb, som i 2014 udgør 1.124 kr. Fastsættelse af dåbs- eller navngivningsbidrag sker normalt i forbindelse med barnets fødsel, men hvis barnet ikke er blevet døbt, og barnet skal konfirmeres, kan der i forbindelse med konfirmation også være tale om fastsættelse af et dåbsbidrag.

Det fremgår bl.a. af lovens § 19, at statsforvaltningen efter ansøgning kan pålægge faderen eller medmoderen at betale bidrag til udgifterne ved fødslen (fødselsbidrag) og til moderens underhold i 2 måneder før og 1 måned efter fødslen (barselsbidrag).

Det foreslås, at dåbs- og navngivningsbidrag flyttes fra lovens § 15 til § 19.

Forslaget vil medføre en forenkling af sagsbehandlingen i sager om dåbs- eller navngivningsbidrag, da disse sager fremover skal behandles på samme måde som fødselsbidrag og barselsbidrag efter lovens § 19. Der vil således fremover kun kunne fastsættes dåbs- og navngivningsbidrag i forbindelse med barnets fødsel, og vurderingen heraf vil skulle foretages efter det samme regelsæt, som gælder for fødsels-

og barselsbidrag. Lovens § 19 er nærmere beskrevet neden for under bemærkningerne til § 1, nr. 8.

Der henvises til de almindelige bemærkninger under punkt 3.4.

Forslaget i § 1, nr. 6, jf. neden for, medfører, at det er nødvendigt entydigt i bestemmelsen i lovens § 15, stk. 1, at definere muligheden for at fastsætte særligt bidrag i anledning af, at barnet når konfirmationsalderen (beklædningsbidrag). Det foreslås derfor yderligere, at lovens § 15, stk. 1, ændres således, at dette fremgår af bestemmelsen.

Der henvises til de almindelige bemærkninger under punkt 3.5.

Til nr. 6

Efter § 15 i lov om børns forsørgelse kan statsforvaltningen efter ansøgning bl.a. pålægge en forælder at betale konfirmationsbidrag. Skal barnet ikke konfirmeres, kan der fastsættes et bidrag i anden anledning – det vil sige omkostninger ved, at barnet opnår konfirmationsalderen (beklædningsbidrag).

Ansøgning om bidrag efter lovens § 15 skal fremsættes for statsforvaltningen inden 3 måneder efter udgiftens afholdelse, medmindre der godtgøres at foreligge rimelig grund for overskridelse af fristen. I relation til konfirmationsbidrag regnes ansøgningsfristen efter praksis fra konfirmationstidspunktet, og i relation til beklædningsbidrag regnes ansøgningsfristen efter praksis fra tidspunktet for barnets skolekammeraters konfirmation.

Det foreslås, at lovens § 15 ændres således, at en ansøgning om konfirmationsbidrag fremover tidligst kan indgives 3 måneder før og senest 1 dag før konfirmationen.

I relation til beklædningsbidrag foreslås det, at ansøgningen kun kan indgives fra den dag, hvor barnet fylder 13 år, til den dag, hvor barnet fylder 15 år. Ansøgningen vil således kunne indgives på dagene for de to fødselsdage og i perioden derimellem.

Hvis en ansøgning om konfirmations- eller beklædningsbidrag ikke indgives inden for de nævnte tidsrum, afviser statsforvaltningen ansøgningen.

Forslaget vil medføre, at statsforvaltningen fortsat vil skulle tage stilling til, om ansøgningsfristen er overskredet. Statsforvaltningen vil dog ikke længere skulle tage stilling til, hvorfor fristen er overskredet, og om der foreligger en rimelig grund hertil.

Det bemærkes, at hvis barnet er blevet konfirmeret, og fristen for ansøgning om konfirmationsbidrag er overskredet, kan der ikke fastsættes et beklædningsbidrag i stedet for. Dette skyldes, at der kun kan fastsættes beklædningsbidrag, hvis barnet ikke skal konfirmeres. Er der i sin tid blevet fastsat et beklædningsbidrag, og hvis barnet senere alligevel bliver konfirmeret, kan der ikke fastsættes et konfirmationsbi-

drag i anledning af konfirmationen. Dette skyldes, at bidragsbetaleren har opfyldt sin forsørgelsespligt over for barnet ved betaling af beklædningsbidraget i anledning af, at barnet har nået konfirmationsalderen. Hvis der ikke i perioden fra barnets 13. til 15. års fødselsdag har været fastsat et beklædningsbidrag, og hvis barnet senere bliver konfirmeret, kan der, hvis der ansøges herom i tide og betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt, fastsættes et konfirmationsbidrag.

Det forekommer, at forældre indgår aftaler om konfirmations- og beklædningsbidrag, herunder aftaler om at der ikke skal betales bidrag. Statsforvaltningen vil ikke kunne afvise ansøgninger om ændring af sådanne aftaler om bidrag med henvisning til de foreslåede ansøgningsfrister. Dette skyldes, at der ikke er tale om en ansøgning om konfirmations- eller beklædningsbidrag efter lovens § 15, men derimod en ansøgning om ændring af en aftale om konfirmations- eller beklædningsbidrag efter lovens § 17. Efter denne bestemmelse er aftaler om bidrag ikke til hinder for, at der træffes anden afgørelse af statsforvaltningen, såfremt aftalen skønnes åbenbart ubillig, eller når forholdene væsentligt har forandret sig, eller aftalen strider mod barnets tarv (barnets bedste). Hvis forældre således f.eks. har indgået en aftale om, at den forælder (bidragsbetaleren), der betaler et løbende børnebidrag til barnet, ikke skal betale et konfirmations- eller beklædningsbidrag, da bidragsbetaleren selv vil holde en særskilt fest for barnet i anledning af konfirmationen eller i anledning af, at barnet har opnået konfirmationsalderen, og det efterfølgende viser sig, at bidragsbetaleren alligevel ikke afholdt festen, vil den anden forælder (bidragsmodtageren) kunne indgive en ansøgning til statsforvaltningen om ændring af denne aftale, uanset om fristerne i den foreslåede § 15, stk. 2, er udløbet. Hvis betingelserne for at ændre aftalen i øvrigt er opfyldt, vil statsforvaltningen kunne ændre aftalen og bestemme, at bidragsbetaleren skal betale et konfirmations- eller beklædningsbidrag. Det er dog en forudsætning for en ansøgning efter lovens § 17, at aftalen om bidrag kan dokumenteres.

Der henvises til de almindelige bemærkninger under punkt 3.5.

Til nr. 7

Det fremgår af § 15 i lov om børns forsørgelse, at der udover konfirmations- og beklædningsbidrag, jf. oven for under bemærkningerne til § 1, nr. 6, også kan fastsættes bidrag i anledning af udgifter til barnets dåb, sygdom og begravelse eller i anden særlig anledning.

Ansøgning om bidrag efter lovens § 15 skal fremsættes for statsforvaltningen inden 3 måneder efter udgiftens afholdelse, medmindre der godtgøres at foreligge rimelig grund for overskridelse af fristen.

Forslaget i § 1, nr. 6, om ændring af ansøgningsfristen vedrører alene konfirmations- og beklædningsbidrag. Da lovens § 15 som nævnt indeholder andre former for bidrag, og da ansøgningsfristen ikke foreslås ændret for disse bidrag,

foreslås det, at lovens § 15, stk. 2, der bliver stk. 4, ændres således, at der ikke henvises til alle former for bidrag efter lovens § 15, stk. 1, men derimod kun til bidrag i anledning af udgifter til barnets sygdom og begravelse eller i anden særlig anledning. Det bemærkes, at dette ikke vil omfatte dåbs- og navngivningsbidrag, da disse former for bidrag foreslås flyttet fra lovens § 15 til § 19, jf. oven for under bemærkningerne til § 1, nr. 5, og bemærkningerne neden for til § 1, nr. 8.

Der henvises til de almindelige bemærkninger under punkt 3.5.

Til nr. 8

Det fremgår bl.a. af § 19 i lov om børns forsørgelse, at statsforvaltningen efter ansøgning kan pålægge faderen eller medmoderen at betale bidrag til udgifterne ved fødslen (fødselsbidrag) og til moderens underhold i 2 måneder før og 1 måned efter fødslen (barselsbidrag). Sager om bidrag efter § 19 behandles i forbindelse med barnets fødsel, hvor der også kan være en eventuel sag om faderskab eller medmoderskab. Bidrag efter § 19 fastsættes kun, hvis de tidsmæssige betingelser for at fastsætte løbende børnebidrag fra fødslen er opfyldt, jf. § 11 i bekendtgørelse nr. 741 af 21. juni 2013 om børne- og ægtefællebidrag (bidragsbekendtgørelsen).

Et løbende børnebidrag fastsættes normalt fra barnets fødsel, hvis ansøgningen er indgivet til statsforvaltningen inden 6 måneder efter fødslen, jf. § 4 i bidragsbekendtgørelsen. Er 6-måneders fristen overskredet, fastsættes et løbende børnebidrag dog alligevel fra fødslen, hvis ansøgningen indgives til statsforvaltningen inden 2 måneder efter faderskabssagens afslutning. Er faderskabssagen afsluttet mere end 2 år efter fødslen, fastsættes bidraget dog først fra faderskabssagens afslutning, jf. § 5 i bidragsbekendtgørelsen. Er fristerne i §§ 4 og 5 i bidragsbekendtgørelsen overskredet, fastsættes bidraget fra det tidspunkt, hvor statsforvaltningen modtog ansøgningen om bidrag, jf. § 9 i bidragsbekendtgørelsen.

Det bemærkes, at begrebet dåbsbidrag i dag fremgår direkte af lovens § 15, mens begrebet navngivningsbidrag ikke fremgår af bestemmelsens ordlyd, men fastsættes som bidrag i anden anledning. Det foreslås, at dåbs- og navngivningsbidrag fremover defineres som "navngivningsbidrag, herunder ved dåb". Denne ændring er alene en sproglig præcisering, som ikke har betydning for betingelserne for fastsættelse af dåbs- og navngivningsbidrag.

Til § 2

Det foreslås i § 2, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. juli 2014. Herved er der taget hensyn til, at de ønskede regelforenklinger og effektiviseringer og de deraf følgende besparelser for statsforvaltningen indtræder så tidligt som muligt, og at der samtidig er tid til at udstede nye administrative forskrifter.

Den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 2, indeholder en overgangsbestemmelse i relation til ansøgninger om bidrag efter §§ 14, 15 og 19 i lov om børns forsørgelse, der er indgivet til statsforvaltningen, men ikke færdigbehandlet inden lovens ikrafttræden. Det foreslås, at ansøgninger om bidrag efter disse bestemmelser, som er indgivet inden lovens ikrafttræden, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler.

Til § 3

Bestemmelsen i § 3 vedrører lovens territoriale område. Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland. Det foreslås dog samtidig, at loven ved kongelig anordning helt eller

delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

På Færøerne findes reglerne om børns forsørgelse i lov om børns retsstilling, der er sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning nr. 367 af 29. november 1962. Visse senere ændringer af loven er ligeledes sat i kraft for Færøerne.

I Grønland findes reglerne om børns forsørgelse i lov nr. 197 af 16. juni 1962 om børns retsstilling i Grønland med senere ændringer. Lov om børns forsørgelse kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 13. Forældrene er hver for sig forpligtet til at forsørge barnet. Barnet skal forsørges, opdrages og uddannes under hensyn til forældrenes livsvilkår og barnets tarv.

Stk. 2. [...]

§ 17. Aftaler om bidrag til barnet er ikke til hinder for, at der træffes anden afgørelse af statsforvaltningen, såfremt aftalen skønnes åbenbart ubillig, eller når forholdene væsentligt har forandret sig, eller aftalen strider mod barnets tarv.

§ 14. Bidraget fastsættes under hensyn til barnets tarv og forældrenes økonomiske kår, herunder deres erhvervsevne. Er begge forældre ubemidlede, fastsættes bidraget i almindelighed til det for barnets opholdssted til enhver tid gældende normalbidrag, jf. § 14 i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. Er barnet avlet ved en ved dom fastslået kønsfrihedsforbrydelse, skal faderens bidrag ansættes således, at det dækker samtlige udgifter ved barnets underhold.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. Bidrag til undervisning eller uddannelse kan dog pålægges indtil barnets fyldte 24. år.

Stk. 4. Bidraget erlægges månedsvi forud, medmindre andet bestemmes. Barnets bortadoption eller død medfører ikke fritagelse for nogen del af bidraget for den pågældende bidragsperiode.

§ 15. Særligt bidrag kan pålægges i anledning af omkostninger ved barnets dåb, konfirmation, sygdom og begravelse eller i anden særlig anledning.

I lov om børns forsørgelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1044 af 29. oktober 2009, som ændret ved § 18 i lov nr. 647 af 12. juni 2013 og § 4 i lov nr. 652 af 12. juni 2013, foretages følgende ændringer:

1. I § 13, stk. 1, 1. pkt., og § 17 ændres »tarv« til: »bedste«.

2. § 14, stk. 1, 1. og 2. pkt., ophæves, og i stedet indsættes: »Bidraget fastsættes under hensyn til barnets bedste og udgør normalbidraget, jf. § 14 i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. dog 2-4. pkt. Bidraget kan fastsættes højere end normalbidraget under hensyn til indkomstforholdene hos den forælder, som efter § 13, stk. 2, skal betale bidrag til barnet. Bor barnet i et land, hvor leveomkostningerne er væsentligt lavere end i Danmark, kan bidraget undtagelsesvist fastsættes lavere end normalbidraget.«

3. I § 14, stk. 3, indsættes som 2. pkt.: »Bidraget fastsættes efter stk. 1 og under hensyn til barnets indkomstforhold.«

4. I § 14, stk. 4, 1. pkt., udgår », medmindre andet bestemmes«.

5. I § 15, stk. 1, ændres »dåb, konfirmation,« til: »konfirmation eller, hvis barnet ikke skal konfirmeres, ved at barnet når konfirmationsalderen, ved barnets«.

6. I § 15 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Ansøgning om fastsættelse af bidrag efter stk. 1 i anledning af omkostninger ved barnets konfirmation kan tidligst indgives til statsforvaltningen 3 måneder før og senest 1 dag før dagen for barnets konfirmation. Ansøgning om fastsættelse af bidrag efter stk. 1 i anledning af omkostninger ved, at barnet når konfirmationsalderen, kan indgives fra den dag, hvor barnet fylder 13 år, til den dag, hvor barnet fylder 15 år.

Stk. 3. Statsforvaltningen afviser en ansøgning som nævnt i stk. 2, hvis ansøgningen indgives på andre tidspunkter end efter stk. 2.«

Stk. 2. Bidrag i henhold til stk. 1 kan kun fastsættes, såfremt begæring fremsættes for statsforvaltningen inden 3 måneder efter udgiftens afholdelse, medmindre der godtgøres at foreligge rimelig grund for overskridelse af fristen.

§ 19. Statsforvaltningen kan pålægge faderen eller medmoderen at udrede bidrag til udgifterne ved fødslen og moderens underhold 2 måneder før og 1 måned efter fødslen. Under særlige omstændigheder, navnlig i tilfælde af moderens sygdom forårsaget ved svangerskabet eller fødslen, kan bidrag pålægges for indtil 4 måneder før og 9 måneder efter fødslen. Bidraget kan pålægges, uanset at barnet er dødfødt.

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

7. I § 15, stk. 2, der bliver stk. 4, ændres »i henhold til stk. 1« til: »efter stk. 1 i anledning af omkostninger ved barnets sygdom og begravelse eller i anden særlig anledning«.

8. I § 19, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »ved fødslen og«: »ved barnets navngivning, herunder ved dåb, og til«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2014.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse på ansøgninger om bidrag efter §§ 14, 15 og 19 i lov om børns forsørgelse, som er indgivet til statsforvaltningen inden lovens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.